

Льотна академія
Національного авіаційного університету
Мала академія наук України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України
Вінницький національний технічний університет
Киявський університет у Влоцлавеку
Центр українсько-європейського
наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**STEM-ОСВІТА: НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ**

18 жовтня – 26 листопада 2021 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2021

Організаційний комітет:

Кузьменко Ольга Степанівна, докторка педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри фізико-математичних дисциплін Льотної академії Національного авіаційного університету, старша наукова співробітниця відділу інформаційно-дидактичного моделювання Національного центру «Мала академія наук України»;

Дембіцька Софія Віталіївна, докторка педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки Вінницького національного технічного університету;

Савченко Ірина Миколаївна, кандидатка педагогічних наук, старша наукова співробітниця, учена секретарка Національного центру «Мала академія наук України»;

Гончарова Наталя Олександрівна, кандидатка педагогічних наук, старша наукова співробітниця сектору інноваційних форм та методів діяльності педагогічних працівників відділу STEM-освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»; старша наукова співробітниця відділу навчання географії та економіки Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України;

Сіній Володимир Володимирович, кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

S82 **STEM-освіта: науково-практичні аспекти та перспективи розвитку сучасної системи освіти** : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 18 жовтня – 26 листопада 2021 р. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – 316 с.

ISBN 978-966-992-712-5

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «STEM-освіта: науково-практичні аспекти та перспективи розвитку сучасної системи освіти» (18 жовтня – 26 листопада 2021 року).

Відповідальність за достовірність інформації та зміст тез несе автор.

УДК 37.022«313»(063)

ISBN 978-966-992-712-5

© Льотна академія
Національного авіаційного університету, 2021
© Мала академія наук України, 2021
© ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», 2021
© Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України, 2021
© Вінницький національний технічний університет, 2021
© Куявський університет у Влоцлавку, 2021
© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2021

STEM-освіта як інноваційний напрям розвитку освітньої системи в Україні та ЄС Молокост Л.А.	166
STEM-освіта – світовий тренд розвитку системи освіти Найдиш А.В.	169
Transformation of higher education in the age of society digitalization Nikitina N.P.	173
About some aspects of STEM education Nikitina I.P.	177
Реалізація STEM-орієнтованого підходу на уроках української мови Ніколашина Т.І.	179
The peculiarities of STEM-education in Ukraine Novikova O.V.	181
Проект як одна з організаційних форм застосування STEM-орієнтованого підходу до навчання Оксамитна Л.П.	183
Англійська мова – мова STEM-освіти Оренчак О.О.	186
Проблеми реформування освіти й філологічна підготовка в ЗЗСО та педагогічному ЗВО у вимірах STREAM-освіти (загальний огляд) Павлова І.Г.	188
Щодо посилення STEM-спрямування професійної підготовки майбутніх магістрів публічного управління та адміністрування Пашко Л.А.	192
STEM-освіта у SMART-університеті: синергія освітнього і наукового процесів Пежинська О.М.	196
Впровадження елементів STEM – освіти для формування навички критичного мислення у здобувачів вищої освіти сектору безпеки Петренко С.В., Загорulyкo С.В.	198
Використання кейс-методу на заняттях з «морської англійської мови» у процесі впровадження STEM-освіти у вищій школі Піндосова Т.С.	200
Освітнє середовище закладу вищої освіти із специфічними умовами навчання як чинник розвитку дидактичної культури в контексті впровадження STEM-освіти Плаксін А.А.	204

STEM-ОСВІТА У SMART-УНІВЕРСИТЕТІ: СИНЕРГІЯ ОСВІТНЬОГО І НАУКОВОГО ПРОЦЕСІВ

Пежинська О.М.

*кандидатка філологічних наук, доцентка,
доцентка кафедри романо-германської філології
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Актуальним напрямом модернізації та інноваційного розвитку освіти у розбудові системи її внутрішнього забезпечення є Stem-освіта, а саме розгортання креативного освітнього SMART-середовища у закладі вищої освіти (ЗВО), який включає сучасні цифрові технології, людські ресурси, необхідні для провадження якісної освіти та науки.

Stem-освіта як категорія, що визначає педагогічний процес як технологію формування та розвитку розумових та творчих якостей студентів є невід'ємною складовою організації освітнього процесу закладів освіти, основою підготовки фахівців в галузі високих технологій, розвиває здібності до дослідницької, аналітичної роботи, експериментування та критичного мислення.

В умовах впровадження Stem-освіти якість педагогів є ключовою, оскільки від викладача та його ідей залежить ініціювання та реалізація цього процесу у закладі освіти. Stem передбачає інтеграцію в зміст навчання та відповідно визначає освітні результати.

Таким чином основними шляхами впровадження stem-освіти є:

- стратегія розвитку ЗВО,
- реальна автономія закладу освіти,
- відповідний кадровий склад,
- зміст навчання та освітні результати,
- освітнє середовище,
- партнерство та співпраця.

Важливим в структурі освітнього SMART-середовища є синергія освітнього і наукового процесів, яка ґрунтується на визначених моделях професійного розвитку викладачів та студентів, при розумній системі менеджменту та активній позиції маркетингу.

Визначальними складовими системи SMART-університету є:

- наука (відкрита академічна спільнота),
- кадри (професійний й особистісний розвиток),
- освіта (випереджаюча модернізація педагогічної освіти),

– менеджмент і маркетинг (гнучкий підхід до управління процесами),

– технології (Network, Cloud, Virtual, IoT).

Stem-освіта дозволяє студентам генерувати нові знання та формувати особистість SMART-людини, що досконало володіє інформаційно-комп'ютерними технологіями для пошуку, аналізу інформації та створення інновацій.

Стратегічними ресурсами ЗВО є безпосередньо студенти, викладачі, працівники, стейкхолдери, експерти в галузях, бізнес-партнери.

Одним із визначальних чинників функціонування SMART-університету є технологічний компонент, який дає можливість максимально ефективно використовувати технічне та програмне забезпечення.

Поєднання усіх цифрових складових SMART-університету уможливує забезпечення проведення навчального процесу незалежно від локації студента чи викладача, гнучко адаптувати навчальний процес до їх потреб.

SMART-маркетинг забезпечує популяризацію ЗВО в освітньому та науковому просторі, передбачає формування бренду університету: колаборація усіх учасників освітнього простору; соцмережі, як дієвий та оперативний канал комунікації, профорієнтації, джерело формування корпоративної культури.

Значний акцент робиться на функціональності навчальних приміщень: сучасні навчально-методичні кабінети; GameStudio для майбутніх інженерів та менеджерів ігрової діяльності, інтерактивна підлога, академічна діджиталізована телестудія, інтерактивні простори, сучасне комп'ютеризоване обладнання, освітні хаби та коворкінг центри.

Унікальність освітніх програм відіграє основну роль у цьому SMART-симбіозі: GameStudy, DigitalАналітика, Режисра Івент-проектів, Аналітика суспільних процесів тощо, і це є успішним прикладом SMART-екосистеми закладу вищої освіти.

Література:

1. Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів: методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпухіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. 80 с.

2. STEM-ОСВІТА – проблеми та перспективи: збірник матеріалів III Міжнародного науково-практичного семінару, м. Кропивницький, 24-25 жовтня 2018 р./ за заг. Ред. О.С. Кузьменко та В.В. Фоменка. Кропивницький: ЛА НАУ, 2018. 100 с.